

VISPĀRĪGĀ DATU AIZSARDZĪBAS REGULA: MĪTI UN PATIESĪBA

Kā līdz šim, pamatojoties uz Fizisko personu datu aizsardzības likumu, un līdz ar **Vispārīgās datu aizsardzības regulas (Regula)** piemērošanu, lai veiktu personas datu apstrādi, ir jāpastāv konkrētam mērķim, kam nepieciešama personas datu apstrāde, un pamatojumam, ka noteiktais mērķis tiks sasniegts un nevar būt sasniegts citādākā veidā, apstrādājot ievērojami mazāk personas datus, vai tos vispār neapstrādājot. Personas datu apstrādei ir jābūt samērīgai ar personas datu apstrādes mērķi un tos nedrīkst izmantot citiem mērķiem, kas ir nesaderīgi ar personu datu ievākšanas mērķi.

1.
MĪTS

Lai pārņemtu Regulu, ir jāpieņem atbilstoši tiesību akti nacionālajā līmenī.

Regula ir tieši piemērojams tiesību akts Eiropas Savienībā, līdz ar to pasākumiem, kas tiek veikti nacionālajā līmenī, grozot vai ieviešot jaunus tiesību aktus, ir tikai precizējoša vai papildinoša nozīme.

Regulas
precizējums
Latvijas
likumos

2.
MĪTS

Es nedrīkstu izpaust citām personām savu vārdu, uzvārdu, personas kodu, e-pastu, telefonu un dzīves vietas adresi vai jebkuru citu informāciju par sevi.

*Iepērkoties
internetveikalā*

Regula neaizliedz datu apmaiņu. Personas datus joprojām varēs izpaust, ja Tu pats to vēlies, kā arī, ja tos vajag uzrādīt kādā organizācijā, piemēram, lai pierādītu identitāti vai arī internetveikalā, lai piegādātu Tev preci u.c. gadījumos.
[Regulas 4.pants]

3. MĪTS

Es nedrīkstu nevienam izpaust citas personas telefona nr., adresi vai jebkādu citu informāciju.

Regula neaizliedz apstrādāt citas personas datus, ja šāda apstrāde notiek likumīga mērķa sasniegšanai. Piemēram, gadījumos, kad šādu informāciju pieprasa tiesībsargājošo iestāžu amatpersonas. Savukārt, ja šķirtais laulātais meklē bijušās otrās pusītes kontaktus, to izpaušana lielākoties nebūs pamatota. [Regulas 4.pants]

4. MĪTS

Es nedrīkstu publicēt informāciju par sevi vai citām personām sociālajos tīklos, tajā skaitā atzīmēt savus draugus.

Regula neaizliedz veikt personas datu apstrādi privātām un mājsaimniecības vajadzībām. Piemēram, ziņa draugiem par ballīti pie Tevis Regulas tvērumā neietilpst. Savukārt, izmantot informāciju komerciālos nolūkos par Tavu sekotāju sociālajos tīklos publicētajām interesēm nebūtu korekti. [Regulas 3.pants]

5. MĪTS

Nedrīkst apsveikt personas ar radio sveicieniem, publicēt apsveikumu laikrakstā, publicēt līdzjūtības un dāvanu servisiem nedrīkst izpaust adresāta vārdu, uzvārdu utt.

Regula neaizliedz apsveikt, izteikt līdzjūtības ar radio palīdzību, publicējot attiecīgo tekstu laikrakstos. Tāpat līdz ar Regulas piemērošanu netiek apturēta vai mainīta dāvanu servisa darbība attiecībā uz informācijas norādīšanu par adresātu. Veicot iepriekš minētos pasākumus, jācenšas norādīt tikai nepieciešamo informāciju, lieki neizpaužot kādus citus datus par personu. Iespēju robežās jāmēģina norādīt tādu informāciju, lai personu nevarētu identificēt citi, kam nav zināma minētā persona. Piemēram, nevajadzētu norādīt pilnu dzīvesvietas adresi, dzimšanas datumu, iekļaujot gadu, tālruna numuru u.tml. [Regulas 5.pants]

6. MĪTS

Neviens nedrīkst lūgt, lai persona iesniedz personas apliecināša dokumenta kopiju/kopēt personas apliecināšu dokumentu.

*Pases kopija
augstskolai*

Regula neaizliedz pieprasīt un kopēt personas apliecināšus dokumentus organizācijām, kurām šāds pienākums ir noteikts likumā (piemēram, veikali, iegādājoties alkoholiskos dzērienus, augstskolas, kredītiestādes un finanšu iestādes). [Regulas 4. un 5.pants]

7. MĪTS

Saskaņā ar Regulu katrā uzņēmumā/organizācijā, kas veic personas datu apstrādi, ir nepieciešams norīkot datu aizsardzības speciālistu.

Regula nosaka gadījumus, kad ir obligāti jāieceļ personas datu aizsardzības speciālists, pārējos gadījumos personas datu aizsardzības speciālista iecelšana nav obligāta prasība. [Regulas 37.pants]

*Nepieciešami atse-
višķos gadījumos*

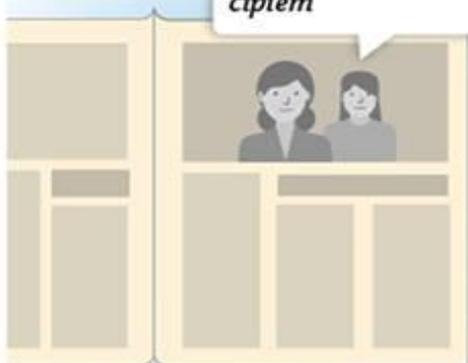

**Datu aizsardzības
speciālists**

8. MĪTS

Žurnālistiem, publicējot bildes, ir "jāaizmiglo" sejas, ja fotogrāfijā redzamā persona nav devusi piekrišanu fotogrāfijas publicēšanai.

*Nesaistītu personu
foto neatbilst datu
aizsardzības prin-
cipiem*

Regula nosaka, ka arī tādai informācijai, kas tiek apstrādāta žurnālistikas vajadzībām, ir jāatbilst datu aizsardzības principiem. Vienlaikus Regulā informācijas apstrāde šādam mērķim ir ievērojami atvieglota. Piemēram, sabiedrības informēšana par sabiedrībā atpazīstamas personas gaitām ir atļauta (tai skaitā publicējot foto), savukārt, ja tiktu sniegtas ziņas par ierindas pilsoņu privāto dzīvi (vienlaikus ar sabiedrībā atpazīstamo personu tiktu publiskoti ar to nesaistītu personu foto), tad šāda apstrāde neatbilstu datu aizsardzības principiem. Masu mediji darbojas saskaņā ar likumu *Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem*. [Regulas 85. pants]

9. MĪTS

Lai nodrošinātu atbilstību Regulas prasībām, ir nepieciešams atkārtoti saņemt piekrišanu no uzņēmuma/organizācijas klientiem.

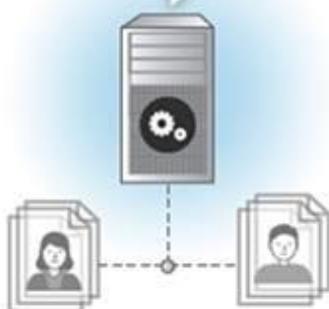
Ja piekrišana, ko persona devusi pirms Regulas piemērošanas sākuma, atbilst šīs regulas noteikumiem, tad attiecīgajai personai piekrišana atkārtoti nav jāprasa. [Regulas 4. un 6.pants]

Piekritu
noteikumiem

10. MĪTS

Ievāktos personas datu uzņēmums/organizācija var izmantot pēc saviem ieskatiem t.i., jebkurai personas datu apstrādes mērķim.

Par personu datu apstrādi ir jāinformē personas, kuru dati tiek apstrādāti

Regula paredz, ka uzņēmumam/organizācijai jāzina, kādā nolūkā apstrādā personas datus, un par to jāinformē personas, kuru dati tiek apstrādāti. Nevar vienkārši norādīt, ka tiks vākti un apstrādāti personas dati. Tas ir tā dēvētais "nolūka ierobežojuma" princips. Uzņēmums/organizācija ievāktos datus var izmantot citos nolūkos tikai pēc tam, kad ir pārbaudīts, vai jaunais nolūks ir saderīgs ar sākotnējo nolūku (pamatojoties uz leģitīmām interesēm, līgumu vai vitālām interesēm). [Regulas 5.pants]

11. MĪTS

Personas datus var apstrādāt tikai tad, ja ir iegūta personas piekrišana.

Regula nosaka, ka personas datus var apstrādāt, piemēram:

- ja ir iegūta personas piekrišana;
- ja līgumā ir noteikts pienākums;
- lai izpildītu sabiedrības interesēs realizējamu uzdevumu;
- lai aizsargātu fiziskas personas vitālās intereses;
- lai īstenotu organizācijas leģitīmās intereses. [Regulas 6.,8.,9. un 10. pants]

Lai personas datus varētu apstrādāt, vajadzīga personas piekrišana

Piekritu

12. MĪTS

Kamera pie privātmājas drīkst filmēt tikai īpašumu, tā nedrīkst būt vērsta uz publisko teritoriju.

Personas var uzstādīt videonovērošanas kameras savās mājās (privātpašumā). Izmantojot videonovērošanas kameras nav jāpiemēro Regulā noteiktās prasības, jo Regula neattiecas uz personas datu apstrādi, ko fiziskās personas veic privātajām un mājsaimniecības vajadzībām. Tomēr personām, kuras uzstāda videonovērošanas kameras, ir jārespektē kaimiņu, viesu un garāmgājēju tiesības uz privātumu.

Gadījumā, ja tiek veikta publiskās telpas (piemēram, ietve, iela, kaimiņa īpašums) videonovērošana, uz apstrādi attiecināmi Regulas nosacījumi. [Regulas 6. panta pirmās daļas f) punkts]

13. MĪTS

Vairs nedrīkstēs filmēt vai fotografēt publiskos pasākumus, kurus rīko publiska iestāde.

Personas drīkst filmēt vai fotografēt publiskus pasākumus, ja pasākuma rīkotājs to atļauj. Turklāt sabiedrības interesēm vai vēsturiskā fakta fiksēšanai drīkst veikt video un foto iemūžināšanu, par to iepriekš informējot pasākuma dalībniekus un ļaujot pasākuma apmeklētājiem paust savu vēlmi nepublicēt viņu datus. Piemēram, pašvaldības rīkotā pasākumā, lai informētu sabiedrību par pasākuma gaitu, drīkst veikt video un foto fiksēšanu un iegūto datu publicēšanu. Tas pats attiecas arī uz izglītības iestāžu rīkotajiem pasākumiem. Turklāt savām vajadzībām apmeklētāji drīkst veikt video vai foto fiksēšanu, pie nosacījuma, ja iegūtie dati netiek publicēti bez visu iesaistīto personu piekrišanas.

Savām vajadzībām izglītības iestādēs drīkst veikt notikuma foto fiksēšanu

Tieslietu ministrija

Datu valsts inspekcija